

LEBRIS

We know
books

L. Frank Baum

VRĂJITORUL DIN OZ

Traducere de Jozsefina și Camil Baltazar

LITERA

București

CUPRINS

<i>Cronologie</i>	5
<i>Introducere</i>	11
Capitolul I. Ciclonul	13
Capitolul II. Sfatul cu altinezii	18
Capitolul III. Dorothy salvează o sperietoare	27
Capitolul IV. Drumul prin pădure	36
Capitolul V. Eliberarea tăietorului de lemne	43
Capitolul VI. Leul cel Laș.	52
Capitolul VII. Călătoria spre Marele Oz.	59
Capitolul VIII. Câmpul de maci ucigători	67
Capitolul IX. Regina șoarecilor de câmp	75
Capitolul X. Paznicul porților	81
Capitolul XI. Oz și minunatul Oraș al Smaraldelor. ...	90
Capitolul XII. În căutarea vrăjitoarei celei rele.	105
Capitolul XIII. Eliberarea	120
Capitolul XIV. Maimuțele înaripate	125
Capitolul XV. Acum descoperim cine este Oz cel cumplit	133
Capitolul XVI. Meșteșugul vrăjitoresc al marelui înșelător	145

Capitolul XVII. Cum a fost lansat balonul	150
Capitolul XVIII. Spre Miazăzi	155
Capitolul XIX. Atacați de copacii luptători	161
Capitolul XX. Țara gîngășă de porțelan	166
Capitolul XXI. Leul devine regele animalelor	173
Capitolul XXII. Țara Quadlingilor	177
Capitolul XXIII. Glinda îndeplinește dorința lui Dorothy	182
Capitolul XXIV. Din nou acasă	188

CAPITOLUL I

Cicloul

Dorothy trăia în mijlocul câmpiilor întinse din Kansas cu unchiul ei Henry, care era fermier, și cu mătușa Em, care era nevasta fermierului. Casa în care locuiau era mică, pentru că materialul trebuincios pentru ridicarea ei fusese adus cu căruța de la mare depărtare. Casa avea patru pereți, o podea și un tavan care închipuiau o odaie. Această odaie conținea și o mașină de gătit ruginită, un dulap pentru vase, o masă, trei sau patru scaune și paturile. Unchiul Henry și mătușa Em aveau patul lor mare într-un colț, și în alt colț se afla patul cel mic al lui Dorothy. Casa n-avea pod, nici pivniță, doar o gaură mică, săpată în pământ și numită „pivnița pentru ciclon“, unde familia putea să se adăpostească în cazul când se ridica unul dintre acele mari vârtejuri de vânt care erau destul de puternice pentru a sfărâma orice așezare omenească din calea lor. În mijlocul podelei se afla un chepeng pe care,

dacă îl ridicai, vedeai o scară ce ducea într-o gaură mică și întunecoasă.

Când Dorothy stătea în pragul casei și își rotea privirea în jurul ei, cât vedea cu ochii era numai o câmpie vastă și cenușie. Niciun pom și nicio casă nu întrerupeau întinderea șesului care, pretutindeni, se apropia parcă de cer. Soarele pârjolise pământul arat, prefăcându-l într-o masă cenușie în care se vedeau mici crăpături. Nici măcar iarba nu era verde, pentru că soarele uscase creștetul firelor ei lungi până când căpătaseră aceeași culoare cenușie ce se vedea pretutindeni în jur. Casa fusese și ea odată zugrăvită, dar soarele coșcovise tencuiala, iar ploile o spălaseră, și acum casa se înfățișa la fel de posomorâtă și de cenușie ca orice lucru de aici.

Când mătușa Em venise să locuiască în locurile acestea, fusese o femeie tânără și drăguță. Soarele și vântul o schimbaseră însă și pe ea. Îi furaseră sclipirea ochilor, lăsându-le o culoare posacă și cenușie; îi furaseră și roșeața obrazilor și a buzelor, care acum erau și ele cenușii. Era slabă și prăpădită și nu zâmbea nicicând. Când Dorothy, care era orfană, sosise aici, mătușa Em tresărise așa de tare la râsul ei, încât fusese cât pe ce să țipe. Își apăsa pieptul cu mâna ori de câte ori vocea veselă a fetei îi ajungea la ureche. Și acum încă privea cu mare mirare la acest copil, care mai putea găsi un lucru ca să-l îmbie să râdă.

Unchiul Henry nu râdea niciodată. Lucra sângeros de dimineață până în noapte și nu știa ce înseamnă bucuria. Și el era cenușiu. De la barba lungă până la cizmele butucănoase, avea și el o înfățișare aspră și gravă și vorbea, de obicei, foarte puțin.

Numai Toto o făcea pe Dorothy să râdă, ajutând-o astfel să nu devină și ea la fel de cenușie ca tot ce o înconjură. Toto nu era cenușiu; era un câine mic și negru, cu părul lung și mătăsos și cu ochii mici și negri, care străluceau veseli de o parte și de alta a nasului micuț și caraghios. Toto se juca toată ziua și Dorothy se juca și ea cu cățelușul și îl iubea nespuse de mult.

Astăzi însă, nu se jucau. Unchiul Henry ședea în pragul casei și privea cu îngrijorare către cer, care era, de astă dată, mai cenușiu ca de obicei. Dorothy stătea în ușă, cu Toto în brațe, și privea și ea spre cer. Mătușa Em spăla vasele.

Dinspre miazănoapte auziră jelania înceată și grea a vântului, și unchiul Henry cu Dorothy văzură cum firele lungi de iarbă unduiau frământate, presimțind apropierea furtunii. Deodată se auzi, dinspre miazăzi, un șuier ascuțit în aer, și, când își întoarseră privirea într-acolo, văzură iarba mișcându-se, frământată și în partea aceea.

Deodată unchiul Henry se ridică și strigă către nevastă-sa:

— Vine ciclonul, Em! Mă duc să văd de vite.

Apoi fugi spre șopronul unde se adăposteau vacile și caii.

Mătușa Em încetă lucrul și veni la ușă. O singură privire afară îi fu de ajuns ca să întrevadă primejdia care îi păștea.

— Repede, Dorothy! strigă mătușa. Fugi în pivniță!

Toto o zbughi din brațele lui Dorothy și zdup! se băgă sub pat, iar fata se căznea să-l scoată de acolo. Mătușa Em, grozav de speriată, deschise chepengul din podea și coborî scara care ducea în gaura mică și întunecoasă. Dorothy reuși, în sfârșit, să-l prindă pe Toto și voi s-o urmeze pe mătușă în pivniță. Când fu la jumătatea drumului, se auzi deodată urletul îngrozitor al vântului, și casa se zgudui atât de tare, încât fata își pierdu echilibrul și căzu pe neașteptate pe podea.

Apoi se întâmplă un lucru ciudat.

Casa fu învârtită de câteva ori pe loc, apoi se ridică încet-încet în aer. Dorothy simțea că parcă s-ar fi înălțat cu un balon.

Vânturile potrivnice din miazănoapte și din miazăzi se întâlniseră pe locul unde se afla casa și făcuseră din ea tocmai centrul ciclonului. În mijlocul unui ciclon aerul este de obicei mai liniștit, dar marea presiune a vânturilor ridica mica locuință din ce în ce mai sus, până când ajunse în culmea vârtejului ciclonului. Rămase acolo și fu purtată la depărtare de mulți kilometri, tot așa de ușor cum ai purta un fulg.

Era întuneric și vântul urla groaznic, dar Dorothy se simțea de parcă era plimbată ușurel, călare. După primele învățături ale casei și apoi după un moment când aceasta se aplecase nițeluș mai tare, fetița se simțea acum ca și cum ar fi fost clătinată ușor, ca un prunc în leagănul său.

Lui Toto însă nu-i plăcea treaba asta. Alerga dintr-un colț într-altul al odăii, lătrând cu putere. Dorothy însă ședea foarte cuminte pe podea, așteptând să vadă ce o să se mai întâmple.

Deodată, Toto se apropie de chepengul deschis și alunecă afară. În prima clipă, Dorothy crezu că îl pierduse, dar îndată zări o ureche care răsărea din gaură, pentru că apăsarea puternică a aerului ținea cățelul sus, astfel încât nu putea să cadă. Fata se târî pe brânci până la gaură, îl înșfăcă pe Toto de urechi și-l trase înapoi, în odaie, după care închise chepengul, ca să nu se mai poată întâmpla alt accident.

Ceasuri întregi trecură și, încetul cu încetul, spai-ma îi pieri, dar se simțea foarte singură și vântul urla atât de cumplit împrejurul ei, că aproape o asurzea. În prima clipă își închipuisese că, atunci când va cădea, casa va fi sfărâmată în bucăți; dar, cum orele treceau și nu se întâmpla nimic groaznic, Dorothy încetă de a se mai necăji și se hotărî să aștepte cuminte să vadă ce îi va aduce ziua de mâine. Se sui în pat, iar Toto o urmă și se culcă lângă ea.

Cu toate că încăperea se legăna și vântul urla, fata închise ochii și adormi îndată.

CAPITOLUL II

Sfatul cu altinezii

Dorothy fu deșteptată de o zguduitură atât de puternică încât, dacă nu s-ar fi aflat întinsă pe patul moale, s-ar fi lovit. Așa însă, pârâitul o făcu să-și țină respirația și-și zise cu uimire: „Ce s-o fi întâmplat?”

Toto își puse nasul lui mic și rece pe obrazul fetei și scheună înspăimântat. Dorothy privi în jurul ei și-și dădu seama că odaia nu se mai mișca; nu mai era nici întuneric, pentru că razele soarelui intrau pe fereastră și inundau toată odaia. Sări din pat și, cu Toto încurcându-i-se printre picioare, alergă și deschise ușa.

Privind înainte, fetița scoase un țipăt de uluire și ochii i se măriră din ce în ce mai mult la vederea minunatei priveliști din fața ei.

Ciclonul depusese casa foarte ușurel pe pământ — așa de ușurel cum e în stare s-o facă un ciclon —, în mijlocul unui ținut de o frumusețe fără seamăn. Se aflau în jurul lor pajiști verzi, cu copaci ce purtau

fructe bogate și dulci. Flori strălucitoare erau răspândite pretutindeni și păsări cu pene frumos colorate cântau și zburau prin pomi și prin tufișuri. Puțin mai încolo, printre malurile înverzite, curgea un pâraiaș și murmură cu un sunet de-a dreptul fermecător pentru fetița care trăise atât timp în câmpiile uscate și cenușii.

Stând așa și privind cu luare-aminte la priveliștea din jurul ei, Dorothy observă venind spre ea un grup de oameni atât de ciudați, cum nu mai văzuse până atunci. Nu erau înalți cât oamenii mari, dar nu arătau nici prea mici; de fapt, păreau să fie tot atât de înalți ca și Dorothy, care era o fetiță foarte bine crescută pentru vârsta ei; oricum, arătau, pe cât își putea da ea seama, mult mai bătrâni ca ea.

Erau trei bărbați și o femeie, toți îmbrăcați foarte curios. Purtau pălării rotunde, cu calota înaltă și țuguiată, iar în jurul borului aveau clopoței mici, care sunau melodios la orice mișcare. Pălăriile bărbaților erau albastre; pălăria femeii era albă. Aceasta purta o rochie care cădea în falduri de la umeri în jos, presărată cu mici stelute scânteietoare ce străluceau în soare ca diamantele. Bărbații erau îmbrăcați în haine albastre, de aceeași culoare ca pălăriile lor, și purtau pantofi frumos lustruiți, cu vârful albastru.

Dorothy se gândi că bărbații trebuie să fie cam tot atât de bătrâni ca unchiul Henry, pentru că doi din ei purtau bărbi, dar femeia era, fără îndoială,

mult mai bătrână: fața îi era zbârcită și părul îl avea aproape alb, iar umbletul îi era foarte țeapăn.

Când se apropiară de casa pe al cărei prag stătea Dorothy, oamenii aceștia se opriră și sușotiră între ei, de parcă s-ar fi temut să meargă mai departe. Dar bătrânica înaintă câțiva pași spre fetiță și, după o plecăciune, îi spuse cu un glas blând:

— Fii bine venită, nobilă domniță plină de vrajă, în Țara Altinezilor! Îți suntem adânc recunoscători că ai omorât-o pe ticăloasa de vrăjitoare din Răsărit și ai scăpat norodul nostru de robie.

Dorothy ascultă uimită această cuvântare. Oare ce voia să spună bătrânica atunci când o numea „domniță plină de vrajă” și când spunea că a omorât-o pe ticăloasa de vrăjitoare a Răsăritului? Dorothy era o fetiță inocentă, nevinovată, care fusese adusă aici, la mii de kilometri depărtare de casă, de un ciclon și care nu omorâse niciodată niciun fel de vietate.

Dar pesemne că băbuța aștepta un răspuns de la ea, așa că Dorothy grăi cu sfială:

— Sunteți foarte bună, dar trebuie să fie o greșeală; știu că n-am omorât pe nimeni.

— Oricum, atunci casa ta a făcut-o, răspunse bătrâna, râzând. Și asta înseamnă același lucru. Și continuă, arătând spre un colț al casei: Privește, aici sunt două picioare... sub bucata asta de lemn.

Dorothy privi într-acolo. Într-adevăr, într-un colț al casei rămăseseră lipite două picioare încălțate în pantofi de argint, cu vârfurile ascuțite.

– Vai, Doamne! strigă fetița, frământându-și mâinile de spaimă. Pesemne că a căzut casa pe vrăjitoare. Ce ne facem acum?

– Nu-i nimic de făcut, spuse bătrânică foarte liniștită.

– Dar cine era? întrebă Dorothy.

– A fost vrăjitoarea cea ticăloasă din Răsărit, după cum ți-am mai spus. De ani de zile îi ținea pe toți altinezii în robie, făcându-i sclavii ei zi și noapte. Acum sunt cu toții liberi și îți sunt recunoscători pentru fapta ta.

– Cine sunt altinezii? a mai întrebat Dorothy.

– Poporul din țara asta, a Răsăritului, unde a domnit până acum vrăjitoarea cea rea.

– Dumneata ești o altineză?

– Nu, răspuse bătrâna. Dar sunt prietena lor, cu toate că trăiesc în țara de la Miazănoapte. Când altinezii au văzut că vrăjitoarea e moartă, au trimis un sol la mine și am venit numaidecât. Sunt vrăjitoarea de la Miazănoapte.

– O, strigă Dorothy, dumneata ești o vrăjitoare adevărată?

– Da, firește, răspuse băbuța. Dar sunt o vrăjitoare bună, și poporul meu mă iubește. Nu sunt atât de puternică pe cât a fost vrăjitoarea cea rea care a domnit aici, pentru că altfel aș fi eliberat singură acest popor.

– Bine, dar eu știam că toate vrăjitoarele sunt rele, spuse fetița, care era încă speriată că se afla în fața unei vrăjitoare adevărate.

— O, nu, greșești! Au fost numai patru vrăjitoare în Țara Oz. Două dintre ele, acelea care locuiesc în Miazănoapte și în Miazăzi, sunt vrăjitoare bune. Știu că acest lucru este adevărat pentru că eu însămi sunt una dintre ele, și de aceea nu pot greși. Acelea care locuiau la Răsărit și la Apus erau într-adevăr vrăjitoare rele; dar acum, dacă tu ai omorât pe una dintre ele, nu mai există decât o singură vrăjitoare rea în toată Țara Oz... și anume cea care locuiește la Apus.

— Dar, spuse Dorothy, după o scurtă chibzuire, mătușa Em mi-a spus că toate vrăjitoarele au murit — de ani de zile.

— Cine-i mătușa Em?

— E mătușa mea, care locuiește în Kansas, de unde am venit și eu.

Vrăjitoarea de la Miazănoapte păru că stă o clipă pe gânduri, cu privirea ațintită în pământ. Apoi ridică privirea și spuse:

— Nu știu unde se află Kansasul, pentru că nu am auzit niciodată de acest ținut. Dar, spune-mi, rogu-te, Kansasul este o țară civilizată?

— O, da, răspunse Dorothy.

— Atunci înțeleg. Cred că în țările civilizate nu se găsesc vrăjitoare, nici vrăjitori, nici scamatori, nici magicieni. Dar, vezi, Țara Oz nu a fost niciodată civilizată, fiindcă noi trăim despărțiți de restul lumii, de aceea mai avem încă vrăjitori și vrăjitoare între noi.